

CODI ÈTIC I DE BON GOVERN DEL CONSELL COMARCAL DEL PLA DE L'ESTANY

***Diligència.-** Per a fer constar que el document que es transcriu a continuació correspon al text del Codi Ètic i de Bon Govern aprovat pel Ple, sessió ordinària de 20 de març 2019.*

El Secretari

Banyoles, 10 d'abril 2019

20 de març de 2019

Índex

1. Introducció
 2. Objecte
 3. Àmbit d'aplicació
 4. Principis generals
 5. Principis ètics i de bon govern
 6. Estàndards de conducta
 7. Compromisos ètics en matèria de conflictes d'interessos
 8. Règim d'incompatibilitats i retribucions
 9. Govern i administració: relacions entre càrrecs electes i empleats públics
 10. Aprovació i seguiment
 11. Règim sancionador
 12. Vigència i publicitat
- Disposició addicional
- Disposició final

1. Introducció

La Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern estableix que els ens locals han d'elaborar un codi de conducta dels seus alts càrrecs que concreti i desenvolupi els principis d'actuació establerts en aquesta llei, n'estableixi altres d'addicionals, si escau, i determini les conseqüències d'incomplir-los.

Per tal de donar compliment al que disposa l'article 55.3 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i de bon govern, el Consell Comarcal del Pla de l'Estany ha impulsat la redacció d'un Codi Ètic i de Bon Govern per tal de recollir els principis, les regles i els models de conducta a seguir per les persones que ocupen càrrecs electes i de lliure designació i per a tot el personal

La redacció d'aquest Codi Ètic i de Bon Govern s'inspira, bàsicament, en les directius marcades per l'aprovació de la Llei 19/2014, de 29 de desembre de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

2. Objecte

El Codi Ètic i de Bon Govern del Consell Comarcal del Pla de l'Estany té per objecte establir els criteris i les normes ètiques i de comportament que permetin incrementar el nivell d'integritat, de transparència en la gestió pública i la millora de les relacions i la confiança entre la ciutadania, els ajuntaments de la comarca i el Consell Comarcal.

Les normes ètiques i de comportament recollides en aquest Codi van dirigides a fomentar la integritat ètica i l'actuació eficient dels càrrecs electes i del personal que formi part de la corporació comarcal.

Com a objectius específics es poden assenyalar els següents:

- Integrar la dimensió ètica en el funcionament del Consell Comarcal.
- Incorporar les estratègies d'actuació per a la consecució d'una democràcia real i efectiva, a través de la participació ciutadana i del govern obert.
- Definir les línies bàsiques que han de presidir la gestió comarcal.
- Reforçar els estàndards de conducta en l'exercici de les responsabilitats públiques.
- Delimitar les pautes per a les relacions adequades entre els àmbits de govern i administració i normalitzar les relacions personals internes.

Aquest Codi transcendeix del període temporal d'un mandat i pot ser objecte de revisió periòdica per adaptar-se a nous requeriments de l'organització i del context social.

3. Àmbit d'aplicació

El Codi Ètic i de Bon Govern del Consell Comarcal del Pla de l'Estant és d'aplicació a tots i cadascun dels membres de l'entitat comarcal, a tot el personal, inclosos càrrecs eventuais o de confiança, i al personal directiu, així com a tots els ens dependents (en endavant definits com a Consell Comarcal).

Tanmateix, sense perjudici del què disposi la normativa general, el Consell Comarcal adoptarà les mesures oportunes per tal que les entitats que no pertanyin al sector públic i que gestionin serveis de titularitat comarcal, sotmetin la seva actuació als principis recollits en aquest Codi.

Per tal de refermar els compromís dels càrrecs electes i eventuais o de confiança en el compliment dels principis ètics i de conducta, aquests hauran de signar un document de compromís de compliment en el moment de la seva presa de possessió, que serà dipositada a la Secretaria comarcal fins al cessament del càrrec ple quan han estat nomenats.

4. Principis generals

Totes les persones subjectes a l'àmbit d'aplicació d'aquest Codi actuaran, en l'exercici de les seves funcions, d'acord amb els principis fixats en l'ordenament jurídic en vigor, a partir dels valors i principis democràtics, però també d'acord amb els principis següents:

1. Principi d'igualtat i de no discriminació

Respectar el principi d'igualtat de tracte en les relacions amb les persones. En particular, impedir qualsevol discriminació per raons de naixement, raça, sexe, opinió o qualsevol altre condició o circumstància personal o social.

2. Principi de legalitat

Respectar l'ordenament jurídic i el principi de legalitat, en especial els drets fonamentals i les llibertats públiques.

3. Principi de proporcionalitat

Adoptar decisions de forma adequada a la finalitat que persegueixen, conciliant l'interès general amb el particular i evitant al màxim l'afectació dels drets i llibertats públiques.

4. Absència d'abús de poder

Exercir les seves potestats únicament amb la finalitat amb la que han estat atorgades per les disposicions vigents i evitar qualsevol actuació que no tingui un fonament legal o que no estigui motivada per un interès públic.

5. Principi d'imparcialitat, independència i objectivitat

Adoptar les decisions amb objectivitat vers les persones, sense perjudicis ni favoritismes, i amb imparcialitat respecte les diferents opcions legalment possibles, amb prevalença del bé comú i respectant altres posicions polítiques i amb una forma clara i pedagògica de fer política.

6. Principi d'eficàcia, economia i eficiència

Actuar d'acord amb els principis d'eficàcia, economia i eficiència, vetllant sempre per l'interès general.

7. Dedicació al servei públic i exemplaritat

Vetllar per a la vocació de servei públic i l'exemplaritat en la realització del treball diari i dels propis actes i en el respecte als deures i les normes, fent del comportament professional del personal públic un model de referència vers la ciutadania.

8. Obertura, transparència i confidencialitat

Fer la màxima difusió, publicitat i transparència de la informació del Consell Comarcal i dels ens adscrits, així com de les seves actuacions, fomentant així la participació informada de les persones en qüestions d'interès públic, però garantint la seguretat i la protecció de les dades a les que es té accés, fins i tot després de deixar l'organització.

9. Principi d'integritat i honradesa

Exercir les tasques amb professionalitat, amb absoluta lleialtat a les normes i tenint el bé comú i el servei a les persones com a referent de les actuacions.

10. Responsabilitat social i proporcionalitat

Comprometre's davant la ciutadania a respondre de totes les seves accions i decisions, i adoptant-les de manera adequada i proporciona a la finalitat que persegueixen, conciliant l'interès general amb el particular.

11. Modernització i millora continua

Impulsar mecanismes i procediments innovadors, especialment en l'ús de les tecnologies i partint d'una constant autoavaluació per detectar les mancances i corregir-les.

12. Accessibilitat

Garantir l'ús de mitjans i sistemes que facilitin la interacció amb la ciutadania de manera fàcil, segura i comprensible, amb especial atenció a aquelles persones amb necessitats especials.

13. Sostenibilitat

Adquirir el compromís amb la ciutadania per la lluita contra el canvi climàtic, la protecció del medi ambient i l'aplicació de criteris de sostenibilitat en general i, en especial, en l'ús del territori.

14. Facilitar el control extern

Facilitar el control extern de l'actuació de la corporació . Donar suport i col·laborar en tot moment amb les administracions consultives i de control que els afectin.

5. Principis ètics i de bon govern

Els subjectes destinataris del Codi Ètic i de Bon Govern han d'ajustar la gestió dels interessos públics i el desenvolupament de la democràcia participativa a la realització efectiva del govern obert i els seus principis de transparència, participació i col·laboració, com a mínim en els termes de la normativa vigent a cada moment, en una gestió orientada a la ciutadania i als municipis.

Per assolir aquests objectius, cal que actuïn orientats a complir els principis següents i evitar qualsevol conducta que hi sigui contrària:

- a) Han d'actuar amb vista a l'acompliment de les seves funcions d'acord amb la Constitució, els respectius estatus d'autonomia i la resta de l'ordenament jurídic, han de promoure el respecte als drets fonamentals i a les llibertats públiques i han d'ajustar la seva activitats als principis ètics i de conducta continguts en aquest Codi Ètic i de Bon Govern.
- b) El desenvolupament de les labors de govern, el presidiran els principis d'eficàcia, economia, eficiència i satisfacció de l'interès general, així com el de racionalització i optimització dels recursos públics.
- c) Han de respectar el principi d'imparcialitat, de manera que mantinguin un criteri independent i aliè a tot interès particular, assegurant un tracte igual i sense discriminacions de cap tipus en l'exercici de les seves funcions.
- d) Han d'executar les polítiques públiques conforme als principis de publicitat, innovació, transparència i bon servei a la ciutadania, defensant els interessos generals i la generació de valor amb dedicació al servei públic.
- e) Han de respectar les obligacions derivades del seu càrrec i, especialment, la normativa reguladora de les incompatibilitats i els conflictes d'interessos, els deures d'honestedat, bona fe, sigil i discreció en relació amb les dades i informes dels quals tinguin coneixement per raó del càrrec.

- f) Han d'exercir els poders que els atribueix la normativa vigent amb la finalitat exclusiva per a la qual van ser atorgats, han d'evitar tota acció que pugui posar en risc l'interès públic o el patrimoni de les administracions, no implicant-se en situacions, activitats o interessos incompatibles amb les seves funcions i sense intervenir en els assumptes en què concorri alguna causa que pugui afectar la seva objectivitat.
- g) Han d'incorporar a la seva actuació valors com la inclusió social dels col·lectius més desfavorits, la tolerància i el foment de la diversitat, la lluita contra el canvi climàtic, la protecció del medi ambient i l'ordenació racional i sostenible del territori, garantint el principi d'igualtat i equilibri territorial en l'accés als serveis públics.
- h) Han de respectar la disciplina pressupostària i financera per tal de garantir la correcta administració dels recursos públics.
- i) L'exercici de les competències locals establertes en el marc normatiu i les capacitats de gestió associades les han de desenvolupar sota els principis d'un millor servei ciutadà, proximitat i subsidiarietat.
- j) Cal impulsar l'adopció de models de gestió pública que alineïn recursos estratègics i que garanteixin una orientació als resultats davant la societat, alhora que generin valor públics com a màxima garantia d'enfortiment del sector públic i de les seves institucions i organitzacions públiques.
- k) S'ha d'apostar per una direcció pública i una gestió professional dels recursos humans com a elements clau d'un funcionament adequat de l'administració pública.

6. Estàndards de conducta

La plasmació del caràcter democràtic de la institució exigeix que es reflecteixi en l'actuació dels seus membres, en la qual s'ajusti l'acompliment de les responsabilitats públiques a les següents línies de conducta:

- 1. Han d'assumir, en tot moment, la responsabilitat de les decisions i actuacions pròpies i dels organismes que dirigeixen, sense derivar-la als seus subordinats si no hi ha una causa objectiva, i sense perjudici d'altres que siguin exigible legalment.
- 2. Han de fomentar els valors cívics i utilitzar un to respectuós, curós i deferent en les seves intervencions i en el tracte amb els ciutadans.
- 3. Tots els membres de la corporació, tant els integrants del govern com els que formen part de l'oposició, han de basar la seva actuació en la lleialtat institucional, la informació i la transparència, col·laborant en la definició dels objectius estratègics i procurant d'assolir consensos en els assumptes de més rellevància.

4. La presa de decisions ha de perseguir la satisfacció dels interessos generals i s'ha de fomentar en consideracions objectives orientades a l'interès comú i el tracte igual i no discriminatori.
5. Han de respondre davant els ciutadans durant tot el seu mandat, atenent diligentment qualsevol sol·licitud d'informació relativa a l'acompliment, de les seves funcions, els motius de les seves actuacions o el funcionament dels serveis i departaments dels quals són responsables.
6. Han de garantir que la gestió pública tingui un enfocament centrat en la ciutadania, amb un compromís de millora continua en la qualitat de la informació, l'atenció i els serveis prestats.
7. Han de potenciar els instruments necessaris per garantir la participació i cooperació en el disseny de les polítiques públiques i en la seva avaluació.
8. Han d'impulsar la implantació d'una administració receptiva i accessible, mitjançant l'ús d'un llenguatge administratiu clar i comprensible per a totes les persones, la simplificació, l'eliminació a través de processos, l'agilitat dels procediments, l'accés electrònic als serveis i la millora de la qualitat de les normes i regulacions.
9. Els càrrecs electes han de respectar la voluntat de la ciutadania i actuar amb lleialtat política, comproment-se a assumir el codi de conducta política en relació amb el transfuguisme en les corporacions locals.
10. Amb motiu dels desplaçaments derivats de l'exercici de les funcions pròpies de càrrec, han de fer servir el mitjà de transport adient en cada cas, tenint sempre en compte les necessitats de la corporació i la millor opció quant al cost.
11. Han de facilitar les actuacions de control i supervisió que adoptin les autoritats internes o externes competents, i s'han d'abstenir d'obstaculitzar l'execució de qualsevol mesura de supervisió que les autoritats internes o externes rellevants puguin prendre amb la deguda justificació i transparència.
12. Han de respondre amb diligència a les sol·licituds d'informació formulades en relació amb l'acompliment de les seves funcions, i abstenir-se de subministrar cap dada confidencial o informació subjecta a protecció de dades de caràcter personal, al temps que articulen mesures que fomentin la cobertura per part dels mitjans de comunicació de l'acompliment de les seves funcions i el funcionament dels serveis i departaments al seu càrrec.
13. Han de promoure la transformació de l'Administració mitjançant el desenvolupament de la gestió des de l'òptica de la innovació i la qualitat, juntament amb la simplificació i la reducció de càrregues administratives, garantint la implantació definitiva de l'administració electrònica.

14. Cal fomentar la creació d'instruments de control i seguiment de la contractació pública per tal de garantir als operadors econòmics un tracte igualitari i no discriminatori i un procediment basat en la transparència, així com la introducció de criteris de responsabilitat socials en els contractes.

7. Compromisos ètics en matèria de conflictes d'interessos

L'acompliment de responsabilitats públiques exigeix el respecte a la normativa quant a conflicte d'interessos, davant el qual són necessaris els compromisos següents:

1. En l'exercici de les seves facultats discrecionals s'han d'abstenir de concedir-se cap avantatge a si mateixos o a una altra persona o grup de persones amb la finalitat d'obtenir-ne un benefici personal directe o indirecte.
2. S'han d'abstenir de participar en qualsevol deliberació, votació o execució d'aquells assumptes en què tinguin un interès personal, ja sigui directe o indirecte.
3. No poden influir en l'agilitat o resolució de tràmits o procediments administratius sense causa justa i, en cap cas, quan això comporti un privilegi en benefici propi o del seu entorn ni quan suposi un menyscament dels interessos de tercers o de l'interès general.
4. No poden acceptar, rebre o sol·licitar, directament o a través de tercers, regals que sobrepassin els usos habituals, socials o de cortesia per part d'entitats o persones, o, en cap cas, que superin la quantia de cent cinquanta euros.
5. Han de rebutjar tot favor o servei en condicions avantatjoses per part de persones físiques o entitats privades que puguin condicionar l'acompliment de les seves funcions.
6. Quant a l'acompliment de càrrecs en òrgans executius de direcció de partits polítics i organitzacions sindicals, aquesta activitat en cap cas menyscarà o comprometrà l'exercici de les seves funcions.

8. Règim d'incompatibilitats i retribucions

L'adequat compliment de les exigències normatives imposades pel règim d'incompatibilitats i l'estructura retributiva s'ha d'ajustar als paràmetres següents:

1. Els membres de la corporació i els directius públics han de formular amb motiu de la seva presa de possessió, en ocasió del cessament i al final del seu mandat, declaracions sobre causes de possibles incompatibilitat i qualsevol activitat que proporcioni o pugui proporcionar ingressos econòmics.
2. Així mateix, han de presentar declaració dels seus béns patrimonials i de la participació en societats de tot tipus, amb informació de les societats en què participen. Aquestes

declaracions, efectuades en els models aprovats pels plens respectius, s'han de dur a terme abans de la presa de possessió, en ocasió del cessament i al final del mandat, així com quan es modifiquin les circumstàncies de fet.

Les dades bàsiques de les declaracions de béns i activitats presentades pels membres de la corporació a que fan referència els punts 1 i 2 anteriors, seran publicades al Portal de la Transparència.

3. Han d'evitar qualsevol conflicte d'interessos amb motiu de l'exercici de les seves funcions públiques, i s'han d'abstenir d'utilitzar les seves competències i prerrogatives institucionals per atorgar-se a si mateixos o a terceres persones cap tipus de benefici, així com de dur a terme cap tipus d'activitat privada que, directament o indirectament, entri en col·lisió amb els interessos públics locals de la seva responsabilitat.
4. L'exercici de responsabilitats executives al govern local, una vegada que hagi finalitzat el mandat o s'hagi produït el cessament, i durant un període de dos anys, comporta el compliment de les limitacions per a l'exercici d'activitats privades establertes en la legislació reguladora de conflictes d'interessos que els sigui aplicable.
5. El règim de dedicació exclusiva i parcial, així com les altres retribucions dels representants locals, s'han de fixar amb ple respecte als límits establerts en la legislació de Règim local.

9. Govern i administració: relacions entre càrrecs electes i empleats públics

Les relacions entre càrrec electes i empleats públics s'han d'ajustar als principis ètics recollits en la normativa en matèria de transparència i ocupació pública, entre d'altres: respecte a la Constitució i la resta de normes que integren l'ordenament jurídic, lleialtat institucional, objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, de promoció de l'entorn cultural i mediambiental i respecte als drets humans i a la igualtat entre dones i homes.

Cada persona al servei dels interessos públics locals ha d'assumir la seva comesa i les seves funcions de forma legal i coordinada amb la resta de responsables públics, polítics, tècnics i administratius. Per garantir l'existència d'un entorn de treball en harmonia, i amb vista al correcte desenvolupament dels serveis públics, s'han d'articular vies orientades a la solució de les discrepàncies o conflictes que puguin produir-se.

Les relacions entre càrrecs electes i empleats públics s'han d'organitzar a través de la implementació dels mecanismes que garanteixin la possibilitat d'interlocució

Els càrrecs electes han d'impulsar la formació en principis d'integritat i orientacions del Codi Ètic i de Bon Govern per al conjunt d'empleats públics.

10. Aprovació i seguiment del Codi Ètic i de Bon Govern

L'aprovació del Codi Ètic i de Bon Govern s'ha de dur a terme mitjançant l'adopció del corresponent acord del Ple, a fi de facilitar l'íntegra subscripció dels seus principis i valors per a la totalitat dels membres de la corporació, govern i oposició.

L'adequada execució del Codi Ètic i de Bon Govern exigeix l'assignació individualitzada d'aquesta responsabilitat en el marc de l'organització política i administrativa, a l'efecte de garantir el compliment dels seus objectius.

Els òrgans i personal responsables d'aquesta funció han d'adoptar tantes actuacions com siguin necessàries per tal de garantir l'adequada difusió i coneixement del Codi Ètic i de Bon Govern.

El seguiment i avaluació del Codi, de les queixes i suggeriments, i del compliment dels principis fixats en aquest codi serà a càrrec de la Junta de Portaveus, que podrà celebrar sessió extraordinària, ratificada pel president.

11. Règim sancionador

La Llei 19/2014, de 29 de desembre, estableix que el règim sancionador que serà d'aplicació en aquest Codi Ètic i de Bon Govern. El procediment sancionador és el que estableix la legislació sobre règim jurídic i de procediment aplicable a les administracions públiques.

En el cas d'alts càrrecs, l'òrgan competent per instruir el procediment serà el Ple comarcal, i per a la resta de personal serà el president/a o el conseller/a en qui delegui, sense perjudici d'altres òrgans competents en matèria de funció pública per al cas del personal al servei de l'Administració.

12. Vigència i publicitat

El Codi Ètic i de Bon Govern entrarà en vigor l'endemà de la seva aprovació al Ple comarcal, llevat de l'apartat 8.2 paràgraf segon que entrarà en vigor a partir dels sis mesos de la seva aprovació.

El Consell Comarcal adoptarà les mesures necessàries per tal de garantir que aquest Codi disposi de la màxima difusió entre les diverses àrees i serveis de la corporació, entre el seu personal i la ciutadania en general.

Per tal de donar a conèixer la seva existència, el Codi Ètic i de Bon Govern es publicarà al Portal de la Transparència i es facilitarà la seva difusió màxima a través dels mitjans de comunicació.

Es mantindrà vigent mentre no se n'aprovi expressament la seva modificació o derogació.

Disposició addicional

Modificació dels preceptes del Codi Ètic i de Bon Govern i de les referències que a la normativa vigent, amb motiu de la promulgació de normes posteriors.

Els preceptes d'aquest Codi que per raons sistemàtiques reproduïxin aspectes de la legislació vigent i altres normes de desenvolupament, i aquells en què es facin remissions a preceptes d'aquesta, s'entendrà que són automàticament modificats i/o substituïts en el moment en què es produeixi la modificació dels preceptes legals i reglamentaris corresponents.

Disposició final

Modificació

La modificació d'aquest Codi Ètic i de Bon Govern podrà efectuar-se seguint el mateix procediment que per a la seva aprovació.